

Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Анотування та реферування

Шифр та назва спеціальності

V11 – Філологія

Спеціалізація

V11.041 – Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Освітня програма

Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Семестр

8

Інститут

ННІ соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Ділової іноземної мови та перекладу (303)

Тип дисципліни

Спеціальна підготовка

Форма навчання

Денна

Мова викладання

Українська, англійська

Викладачі, розробники

Козлов Євген Дмитрович

Yevhen.Kozlov@khpi.edu.ua

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри ділової іноземної мови та перекладу

Автор та співавтор понад 50 наукових та методичних публікацій.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Анотування та реферування» орієнтований на здатність сформувати навички реферування та анотування науково-популярних і технічних текстів на англійській мові. Студенти отримають розуміння анотаційного та реферативного перекладу як різновиду науково-технічного перекладу.

Мета та цілі дисципліни

Мета освітнього компонента: Формування у студентів базових знань та практичних навичок роботи над науково-технічними текстами з подальшою аналітико-синтетичною обробкою та створенням текстів академічного характеру, зокрема анотацій та рефератів, а також виконання анотаційного та реферативного перекладу.

Цілі курсу:

1. Ознайомити з типовими стандартами текстів, їхніми основні підрозділами.
2. Сформуванати навички аналітичної обробки текстів.
3. Навчити алгоритмам реферування та анотування інформаційних повідомлень.
4. Ознайомити порядком стандартного використання прикметників, дієприкметників та інших описових зворотів у текстах різної стилістичної спрямованості.
5. Розвинути здатність розрізняти обов'язкові та необов'язкові елементи текстів-описів. Види описаних текстів.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

ФКС7. Здатність сформуванати навички читання англійської та американської літератури у оригіналі, ознайомлення зі спеціальною термінологією, а також здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФКС9. Здатність сформуванати розуміння історичного розвитку основної іноземної мови, знання періодизації історії мови та її значення для сучасного стану англійської мови..

Результати навчання

PHC12. Знати лексичні, термінологічні та граматичні особливості перекладу англомовних наукових та публіцистичних статей, інструкцій, специфікацій та іншої документації у галузях засобів масової інформації, штучного інтелекту, контрактів та патентів..

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 20 год., практичні заняття – 40 год, самостійна робота – 90 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Дисципліна базується на навчальній дисципліні "Теорія та практика перекладу".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На лекційних заняттях використовуються: розповідь, пояснення, демонстрація, дискусія. На практичних заняттях студенти виконують індивідуальні завдання по визначенню особливих професійних ситуацій, розглядають питання готовності до прийняття рішення в професійній діяльності, практично застосовують методи вивчення поведінки людини в ситуації невизначеності та ризику. Для цього використовується моделювання умов незнайомих середовищ, за наявності багатьох критеріїв та неповної інформації. За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичне заняття, вправи, контрольні роботи. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Типові стандарти текстів, їх основні підрозділи.	2
Тема 2. Засоби зв'язку між реченнями та в структурі речення.	2

Тема 3. Засоби та способи, які потрібно використовувати в текстах-описах.	2
Тема 4. Обов'язкові та необов'язкові елементи текстів-описів. Види описаних текстів.	2
Тема 5. Способи організації тексту-оповідання, які можливо використовувати для опису.	2
Тема 6. Роль дієприкметників минулого часу в організації складних речень-описів.	2
Тема 7. Стилiстичний розподіл текстів. Галузі, в яких ці тексти функціонують.	2
Тема 8. Прийменникові словосполучення та їх роль в організації компресії текстової інформації.	2
Тема 9. Порядок стандартного використання прикметників, дієприкметників та інших описових зворотів у текстах різної стилістичної спрямованості.	2
Тема 10. Стандартна послідовність елементів таких описів.	2
Загальна кількість годин	20

Практичні заняття

Теми практичних занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти а
Тема 1. Описовий текст про подію, його обов'язкові та необов'язкові елементи, галузі, де такі тексти застосовуються	4	1
Тема 2. Стандартні засоби написання інструкції, що описують процеси або надають інструкції.	4	1
Тема 3. Стилi, що застосовуються у текстах інструкцій.	4	1
Тема 4. Тексти-оповідання. Лексичні та граматичні засоби, що застосовуються у таких текстах.	4	1
Тема 5. Методологія написання початку та кінцівки текстів різного жанру. Планування такого твору та розвиток його сюжету.	4	1
Тема 6. Синонімічні ряди та їх роль в організації тексту. Засоби написання тексту-оповідання.	4	1
Тема 7. Типовий текст свідчення, його структура, повні засоби та методи його написання.	4	1
Тема 8. Анотаційний та реферативний переклад як різновиди науково-технічного перекладу.	4	1
Тема 9. Поняття аналітико-синтетичної обробки документів: бібліографічний опис, анотація, реферат.	4	1
Тема 10. Сутність анотування та реферування.	4	1
Загальна кількість годин	40	$\sum_{i=1}^n a_i = 8$

Лабораторні заняття

Лабораторні роботи у межах курсу не передбачені.

Контрольні роботи

Комплексний тест	Вагові коефіцієнти b
Тема 1. Теоретичні засади анотування та реферування	1
Тема 2. Практичне виконання реферативного перекладу	1

Загальна кількість годин

$$\sum_{i=1}^n b_i = 2$$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (реферату).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення

Кількість годин

Тема 1. Етапи роботи із укладання анотації та реферату.	9
Тема 2. Наукові твори. Їх структура, основні елементи, мова, стиль, засоби написання.	9
Тема 3. Алгоритм реферування інформаційного повідомлення методом формально-синтаксичного аналізу.	9
Тема 4. Поняття «первинних» та «вторинних» документів	9
Тема 5. Поняття аналітико-синтетичної обробки документів: бібліографічний опис, анотація, реферат	9
Тема 6. Загальні вимоги до написання анотацій	9
Тема 7. Загальні вимоги до написання рефератів	9
Тема 8. Автоматизація анотування та реферування	9
Тема 9. Квазіреферування	9
Тема 10. Формалізоване екстрагування	9
Загальна кількість годин	90

Неформальна освіта

Здобувач має можливість перезарахувати окремі теми або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, у сфері, що відповідає навчальним цілям дисципліни.

Для зарахування необхідно надати: сертифікат (електронний або друкований) про проходження курсу/стажування, опис програми тренінгу із зазначенням змісту тем, обсягу та тривалості.

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Основи перекладацького анотування та реферування текстів різних типів і жанрів : навчальний посібник / К.В. Вороніна – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – 120 с.
2. Анотування та реферування англійською мовою загальнонаукової та фахової літератури: Навч. посіб./ Г. Ю. Гребінник, Г. І. Дідович, Г. В. Комова.– Х.: НТУ «ХПІ», 2010. – 192 с.
3. Основи англомовного наукового письма: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. - Вид. 2-ге. - Львів: ПАІС, 2003. - 220 с.
4. Анотування і реферування (Методичні рекомендації для підготовки аспірантів і здобувачів до кандидатського іспиту з іноземної мови). Кіровоград. – КНТУ, 2015. – 16 с.

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо відповідно до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні заняття), k_1 Контрольні роботи (за наявності), k_2 Індивідуальне завдання (за наявності), k_3

0,3

0,4

0,3

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = P \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3,$$

де: P – середньозважена середня оцінка за поточний контроль,

I – оцінка за виконання індивідуального завдання,

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи,

P_k – оцінка за підсумковий контроль.

$$P = \frac{P_1 \cdot a_1 + P_2 \cdot a_2 + \dots + P_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i},$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за практичне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1}{\sum_{i=1}^n b_i},$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (P, K, I, \dots) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з [положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ»](#).

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності
НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

27.08.2025

Завідувач кафедри

Оксана ГОЛІКОВА

27.08.2025

Гарант ОП

Вікторія МИРОШНИЧЕНКО